

Motion till riksdagen 2021/22:2962

av **Ulrika Karlsson (M)**

Vikten av att skydda, värna och stärka mänskliga rättigheter, SRHR och ökad jämslällldhet

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförS i motionen om att förmedla deklarationen Stockholm Statement of Commitment via alla svenska beskickningar och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförS i motionen om att se över hur biståndet än tydligare och mer kraftfullt kan bidra till resultat vad gäller mottagarlandets arbete med att implementera Stockholm Statement of Commitment för att skydda, värna och stärka de mänskliga rättigheterna och öka jämslällldheten och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

I år är det 23 år sedan världens regeringar enades i Kairo om att sexuell och reproduktiv hälsa är en grundläggande mänsklig rättighet och att ökad jämslällldhet är en nyckel till ökat välmående hos individer, familjer, nationer och världen i stort. Då enades världens länder om behovet av satsningar på mödravård, sexualupplysning, tillgång till preventivmedel, jämslällldhet och säkra aborter där det är lagligt. På dessa 23 år har mycket blivit bättre; den extrema fattigdomen har minskat med hälften, många länder som var fattiga 1994 är i dag medelinkomstländer och en miljard människor har i dag mer resurser som möjliggör för dem att investera i sig själva, sin familj och sina samhällen. Fler barn går i skolan och mödradödligheten har halverats. Bakom framstegen ligger framförallt ekonomisk utveckling, satsningar på utbildning och en minskad fertilitet i de flesta länderna i världen.

Trots den positiva utvecklingen på dessa 23 år återstår stora utmaningar. Bristen på preventivmedel, sexualundervisning, mödravård och säkra aborter skördar varje år alldeles för många liv. Unga människor borde äga rätt att själva få fatta avgörande

beslut om sina liv; om de vill bilda familj och i så fall med vem. Ändå kommer över 6 miljoner minderåriga bortgifta flickor att föda barn detta år. Unga flickor ska leka och gå i skolan – unga flickor ska inte vara fruar och mödrar.

Med dessa utmaningar i fokus stod riksdagen 20 år efter Kairo värd för den 6:e internationella parlamentariska FN-konferensen om befolkningsfrågor IPCI Stockholm 2014. Hela världen deltog med 260 parlamentariker från 134 länder. Värd stod riksdagens talman tillsammans med riksdagens tvärpolitiska grupp för frågor om sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR-gruppen).

Huvuduppgiften för IPCI 2014 var att vi – världens parlamentariker – skulle komma överens om framtida prioriteringar att sätta på pränt i deklarationen ”Stockholm Statement of Commitment”. Efter tuffa förhandlingar presenterades en historiskt stark deklaration, som antogs enhälligt av 260 parlamentariker från 134 länder. Aldrig tidigare har världens parlamentariker enats kring att uttrycka vikten av att alla människor utan undantag garanteras alla rättigheter och friheter som statueras i FN-deklarationen om mänskliga rättigheter och att dessa omfattar sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter.

Inte heller har världens parlamentariker någonsin tidigare enats om att arbeta för att i våra respektive länder försäkra tillgång till preventivmedel, sexualupplysning (även för minderåriga), sexualundervisning för såväl pojkar som flickor, samt långtgående överenskommelser vad gäller abort. Som att garantera universell rätt till eftervård efter abort, att avkriminalisera abort och garantera säkra lagliga aborter, samt att avskaffa lagar som straffar kvinnor och flickor som genomgått abort. I deklarationen enades också världens parlamentariker för första gången någonsin om att införa lagstiftning som kriminaliserar barnäktenskap och att minimiåldern för att ingå äktenskap ska vara minst 18 år. För första gången slogs också fast att all form av könsstympning av flickor ska förbjudas, även så kallad cutting. Dessutom slogs fast att hatbrott ska kriminaliseras och diskriminering av alla individer utan undantag ska förbjudas, samt att alla, inklusive hbtq-personer, har rättigheter och ska fredas från diskriminering, trakasserier och våld.

Med avstamp i ”Stockholm Statement of Commitment” kan nu världens parlamentariker ställa krav på sina kolleger och på sina regeringar. Via FN-organet UNFPA och European Parliamentary Forum (EPF) får vi rapporter från hela världen att parlamentariker med hjälp av ”Stockholm Statement of Commitment” gör skillnad nationellt. UNFPA har beskrivit situationen på följande sätt: ”From Stockholm Statement of Commitment we hear an echo across the world.” Det kommer rapporter om ny lagstiftning, ändrad budget, åtgärds paket och andra initiativ. Från länder som Burkina Faso, Burundi, Tchad, Thailand, Etiopien, Ghana, Sierra Leone, Zambia, Bahrain, Irak, Kurdistan, Marocko, Jemen, Kanada, Chile, Indien, Ecuador, Paraguay, Trinidad och Tobago, Cooköarna, Indonesien, Kiribati och Tonga, Nepal, Vietnam, Spanien, Tyskland, Italien, Portugal och Storbritannien. Det visar på viljan hos parlamentariker att ta sig an utmaningarna och hur många parlamentariker över hela världen som finner inspiration till förändring i ”Stockholm Statement of Commitment”. Den svenska regeringen bör därför ta fram en handlingsplan för hur Sverige på bästa sätt ytterligare kan bistå i implementeringen av ”Stockholm Statement of Commitment”. Vidare bör ”Stockholm Statement of Commitment” förmedlas via alla svenska beskickningar. Dessutom bör biståndet bättre prioritera arbetet med och knytas till att skydda, värna och stärka de mänskliga rättigheterna och öka jämställdheten.

Ulrika Karlsson (M)